
PIEŅEMTIE TEKSTI

P9_TA(2019)0066

Bērnu tiesības saistībā ar Konvencijas par bērna tiesībām 30. gadadienu

Eiropas Parlamenta 2019. gada 26. novembra rezolūcija par bērnu tiesībām saistībā ar ANO Konvencijas par bērna tiesībām 30. gadadienu (2019/2876(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā ANO 1989. gada 20. novembra Konvenciju par bērna tiesībām,
- ņemot vērā Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju (ECTK),
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 24. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 13. decembra Direktīvu 2011/93/ES par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2004/68/TI¹,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 11. maija Direktīvu (ES) 2016/800 par procesuālajām garantijām bērniem, kuri ir aizdomās turētie vai apsūdzētie kriminālprocesā²,
- ņemot vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru, jo īpaši tā 11. principu par bērnu aprūpi un atbalstu bērniem,
- ņemot vērā savu 2018. gada 3. maija rezolūciju par bērnu migrantu aizsardzību³ un Komisijas 2017. gada 12. aprīļa paziņojumu par bērnu migrantu aizsardzību (COM(2017)0211),
- ņemot vērā savu 2019. gada 14. februāra rezolūciju par interseksuālu tiesībām⁴,
- ņemot vērā ANO Bērna tiesību komitejas 2007. gada 25. aprīlī pieņemto Vispārējo komentāru Nr. 10 par bērnu tiesībām juvenālā justīcijā,
- ņemot vērā ANO Bērna tiesību komitejas 2011. gada 18. aprīlī pieņemto Vispārējo

---

¹ OV L 335, 17.12.2011., 1. lpp.

² OV L 132, 21.5.2016., 1. lpp.

³ Pieņemtie teksti, P8_TA(2018)0201.

⁴ Pieņemtie teksti, P8_TA(2019)0128.

komentāru Nr. 13 par bērna tiesībām būt pasargātam no jebkāda veida vardarbības,

- ņemot vērā ANO Bērna tiesību komitejas 2013. gada 29. maijā pieņemto Vispārējo komentāru Nr. 14 par bērna tiesībām uz to, lai vispirms būtu ņemtas vērā viņa intereses,
  - ņemot vērā Konvencijas par bērna tiesībām 37. pantu, ANO Bērna tiesību komitejas 2005. gada 1. septembrī pieņemto Vispārējo komentāru Nr. 6 un ANO Bērna tiesību komitejas 2012. gada 28. septembra ziņojumu par 2012. gada dienu, kas atvēlēta vispārējām debatēm par visu bērnu tiesībām starptautiskās migrācijas kontekstā,
  - ņemot vērā ANO Bērnu fonda (*UNICEF*) ziņojumu „Pasaules bērnu stāvoklis 2019. gadā”,
  - ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,
- A. tā kā Konvencijas par bērna tiesībām 1. pantā ir noteikts: „Šajā konvencijā par bērnu tiek uzskatīts ikviens cilvēks, kas nav sasniedzis 18 gadu vecumu, ja vien saskaņā ar attiecīgiem tiesību aktiem pilngadība neiestājas agrāk”;
- B. tā kā Eiropā dzīvo 100 miljoni bērnu un tie ir vairāk nekā 20 % no ES iedzīvotāju skaita, un jaunattīstības valstīs bērnu, kas jaunāki par 18 gadiem, ir vairāk nekā 40 % no iedzīvotāju skaita;
- C. tā kā ES politikas nostādnēs ir skaidri noteikts mērķis veicināt bērnu tiesības, un tas ir iestrādāts ES Pamattiesību hartā, kurā prasīts, lai galvenais apsvērums visās ES darbībās būtu bērna interešu ievērošana;
- D. tā kā Konvencija par bērna tiesībām ir visplašāk ratificētais starptautiskais cilvēktiesību nolīgums, ko ratificējušas visas ES dalībvalstis, un tajā ir skaidri noteiktas juridiskas saistības valstīm savā jurisdikcijā veicināt ikviena bērna tiesības, tās aizsargāt un nodrošināt to ievērošanu; tā kā Eiropas Parlaments šā gada 20. novembrī rīkos augsta līmeņa konferenci, lai atzīmētu Konvencijas par bērna tiesībām 30. gadadienu; tā kā Eiropas Parlamenta priekšsēdētājs ir apsolījis, ka katru gadu 20. novembrī tiks svinēta Pasaules bērnu diena un Eiropas Parlamentā tiks rīkots pasākums, kurā piedalīsies bērni;
- E. tā kā bērnu tiesības joprojām tiek pārkāptas daudzās pasaules valstīs, tostarp ES dalībvalstīs, un tam par iemeslu ir vardarbība, ļaunprātīga izmantošana, ekspluatācija, nabadzība, sociālā atstumtība un diskriminācija reliģiskās pārliecības, invaliditātes, dzimuma, seksuālās identitātes, vecuma, etniskās izcelsmes, migrācijas vai uzturēšanās statusa dēļ;
- F. tā kā Konvencijas par bērna tiesībām 12. pantā un Pamattiesību hartas 24. pantā ir ievērotas bērnu tiesības tikt uzklautam un tiesības uz to, lai bērna viedoklis jautājumos, kas viņu skar, būtu ņemts vērā atbilstoši bērna vecumam un brieduma pakāpei;
- G. tā kā Konvencijas par bērna tiesībām 5. pantā ir noteikts: „Dalībvalstis respektē vecāku vai — ja to nosaka vietējās paražas — paplašinātās ģimenes vai kopienas, aizbildņu vai citu tiesiski atbildīgo personu atbildību, tiesības un pienākumus nodrošināt ikvienam bērnam viņa attīstības pakāpei atbilstošu palīdzību un padomus šajā konvencijā atzīto tiesību izmantošanā”;

- H. tā kā tādi visā pasaulē aktuāli jautājumi kā klimata pārmaiņas, jaunās tehnoloģijas un digitalizācija rada jaunus apdraudējumus bērniem, taču sniedz arī jaunas iespējas mācīties un veidot kontaktus;
- I. tā kā ES ir apņēmusies gan savās iekšpolitikās, gan ārpolitikās nostādnēs īstenot 17 ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM), tostarp 16.2. IAM „izbeigt bērnu ļaunprātīgu izmantošanu, ekspluatāciju, tirdzniecību, visa veida vardarbību pret bērniem un bērnu spīdzināšanu”;
- J. tā kā gandrīz 25 miljoni bērnu, kas jaunāki par 18 gadiem, ES ir pakļauti nabadzības vai sociālās atstumtības riskam; tā kā nabadzības dēļ bērniem nav izglītības iespēju, viņiem nav aprūpes, nav pieejama veselības aprūpe, pienācīga pārtika un mājoklis, ģimenes atbalsts un pat aizsardzība pret vardarbību, un tam var būt ļoti paliekoša ietekme; tā kā Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra ir uzsvērusi, ka cīņa pret bērnu nabadzību ir arī pamattiesību un juridisko saistību jautājums¹;
- K. tā kā pārskatītajā Eiropas Konsensā par attīstību bērni un jaunieši ir raksturoti kā attīstības un pārmaiņu rosinātāji, kuru devums ir būtisks, lai īstenotu Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam, un to cita starpā nodrošina viņu inovācijas spējas; tā kā Konsensā arī apgalvots, ka ES un tās dalībvalstis stiprinās jauniešu tiesības un nodrošinās viņiem pilnvērtīgas iespējas piedalīties sabiedrības dzīvē, tādēļ veicinot viņu līdzdalību vietējās ekonomikas, sabiedrības un lēmumu pieņemšanas procesos;
- L. tā kā ieguldījums bērnu nākotnē, tāds svarīgs faktors kā bērnu aizsardzība, īstenojot vispusīgu stratēģiju attiecībā uz bērnu tiesībām, un uzdevums izveidot Garantiju bērniem kā instrumentu, ar ko cīnīties pret nabadzību un panākt, lai bērniem būtu pieejami pamatpakalpojumi — tās visas ir uzsvērtas kā galvenās prioritātes pilnvarojuma vēstulē Komisijas priekšsēdētāja vietnieci jautājumos par demokrātiju un demogrāfiju Dubravkai Šuicai un arī nodarbinātības komisāra amata kandidātam Nikolā Šmitam;
- M. tā kā bērni ir neaizsargāta grupa, ko smagi skar klimata pārmaiņu nelabvēlīgā ietekme, un tieši bērni pirmie cieš no šādu pārmaiņu postošajām sekām — sausuma, plūdiem un vētrām, pārtikas krīzēm un piesārņojuma; tā kā vairāk nekā katrs ceturtais no gadījumiem, kad miris bērns, kas jaunāks par pieciem gadiem, visā pasaulē ir tieši vai netieši saistīts ar vides apdraudējumu²;
- N. tā kā gandrīz katrs ceturtais ES reģistrētais cilvēku tirdzniecības upuris ir bērns, arī bērns, kas par šādu upuri ir kļuvis savā dalībvalstī; tā kā cilvēku tirdzniecība galvenokārt ir vērsta pret meitenēm seksuālas izmantošanas nolūkā³;
- O. tā kā seksuāla vardarbība pret bērnu un bērna seksuāla izmantošana tiešaistē ir nopietns bērna pamattiesību pārkāpums, kurš cietušajiem bērniem rada milzīgu traumu un atstāj

---

¹ ES Pamattiesību aģentūras ziņojums „*Combating child poverty: an issue of fundamental rights*” [Cīņa pret bērnu nabadzību — pamattiesību jautājums], <https://fra.europa.eu/en/publication/2018/child-poverty>.

² Pasaules Veselības organizācijas (PVO) ziņojums „*Air pollution and child health, prescribing clear air*” [Gaisa piesārņojums un bērna veselība — vajadzīgs svaigs gaiss] (2018), https://www.who.int/ceh/publications/Advance-copy-Oct24_18150_Air-Pollution-and-Child-Health-merged-compressed.pdf?ua=1.

³ https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/20181204_data-collection-study.pdf

paliekošas sekas, kas viņus joprojām var ietekmēt arī pieaugušā vecumā, un šāda vardarbība un izmantošana kļūst aizvien izplatītāka; tā kā internetā uzrodas aizvien jauni noziegumu veidi, piemēram, tā dēvētā atbērbas pornogrāfija un seksuāla rakstura piespiešana un šantāža tiešsaistē („*sextortion*”), un dalībvalstīm ir jāveic konkrēti pasākumi, lai šīs problēmas risinātu; tā kā jaunākie dati liecina, ka bērnu pornogrāfijas attēlu skaits tiešsaistē ir krasi un strauji pieaudzis līdz šim vēl nebijušā tempā un ka, pateicoties internetam, tie ir plaši izplatīti, un tiek ziņots par vairāk nekā 45 miljoniem attēlu un video, kas marķēti kā seksuāla vardarbība pret bērnu¹;

P. tā kā vienmēr ir jābūt garantētām bērna tiesībām uz izglītību,

Vispārīgas piezīmes

1. uzskata, ka bērnu tiesībām būtu jāklūst par ES politikas nostādņu centrālo elementu un ka Konvencijas par bērna tiesībām 30. gadadiena ir unikāla iespēja nodrošināt tās pilnīgu īstenošanu gan politikā, gan praksē un veikt papildu pasākumus, kas garantētu, ka it visur tiek ievērotas ikviena bērna, jo īpaši visneaizsargātāko bērnu, tiesības, nevienu neatstājot bez ievērbas;
2. aicina jaunievēlēto Komisijas priekšsēdētāju spert konkrētus soļus, lai panāktu, ka ES rīcība bērnu tiesību jomā ir labāk atpazīstama, tādēļ, piemēram, ieceļot augsta līmeņa amatpersonu par ES pārstāvi bērnu tiesību jautājumos; ierosina noteikt, ka tieši šis pārstāvis būs atbildīgs par visiem jautājumiem, kas skar bērnus, ka tas būs atskaites punkts visiem ES aktuālajiem jautājumiem un politikas jomām, kuri saistīti ar bērniem, un ka tas nodrošinās konsekventu un saskaņotu pieeju bērnu tiesību aizsardzībai visās ES iekšpolitikas un ārpolitikas nostādnēs un pasākumos; prasa izveidot ES bērna aizsardzības centru, kas garantētu, ka šī efektīvā un saskaņotā pieeja tiek īstenota, un kas efektīvi un saskaņoti reaģētu uz seksuālu vardarbību pret bērnu un jebkāda cita veida vardarbību pret bērniem;
3. aicina Komisiju un dalībvalstis panākt, lai bērna interešu prioritātes princips vienmēr būtu pilnībā ievērots visos tiesību aktos, visu līmeņu valdības locekļu pieņemtajos lēmumos un visos tiesu spriedumos, un mudina dalībvalstis apmainīties ar labāko praksi, tā cenšoties uzlabot bērna interešu prioritātes principa pareizu īstenošanu visā ES;
4. atzinīgi vērtē jaunās Komisijas apņemšanos iesniegt jaunu, vispusīgu stratēģiju par bērna tiesībām; atgādina, ka ES ir apņēmusies aizsargāt bērna tiesības, kā tas ir noteikts Līguma par Eiropas Savienību (LES) 3. panta 3. punktā, Pamattiesību hartas 24. pantā un pārskatītajā Eiropas Konsensā par attīstību; aicina Komisiju piedāvāt stratēģiju bērnu atbalstam un aizsardzībai ir visur, bez izņēmuma, un Komisijas dienestu budžeta sadalījumā iekļaut atsevišķu budžeta pozīciju un īpašu bērna atzīmi, kas ļautu izmērīt ES ieguldījumu bērnos un īstenot pār to attiecīgu uzraudzību un kas garantētu pārskatatbildību;
5. aicina Komisiju izpētīt, kādā veidā ES kā struktūra varētu pievienoties Konvencijai par bērna tiesībām;
6. atgādina, ka visi IAM ir svarīgi, lai nodrošinātu bērna tiesību ievērošanu; aicina

---

¹ <https://web.archive.org/web/20190928174029/https://storage.googleapis.com/pub-tools-public-publication-data/pdf/b6555a1018a750f39028005bfdb9f35eae4b947.pdf>

Komisiju piedāvāt vērienīgu un vispusīgu pamatsistēmu bērnu tiesībām ES un tās dalībvalstīs, kura ļautu tām sasniegt 17 IAM, progresu jo īpaši panākot saistībā ar tiem IAM, kas visciešāk saistīti ar bērniem, un izmantojot ar bērnu tiesībām tieši saistītus IAM rādītājus;

7. atgādina, ka klimata pārmaiņas un vides apdraudējums, ko rada cilvēka darbība, tostarp gaisa piesārņojums, endokrīnie disruptori un pesticīdi, graužoši ietekmē bērnus; aicina ES un dalībvalstis rīkoties enerģiskāk, lai nodrošinātu bērniem veselīgu vidi un cīnītos ar klimata pārmaiņu nelabvēlīgo ietekmi, tādēļ jo īpaši samazinot siltumnīcefekta gāzu emisijas, kā tas ir noteikts Parīzes nolīgumā;
8. atzīmē, ka dzimumu nevienlīdzība ļoti lielā mērā ietekmē bērnu dzīves kvalitāti; kaut gan ir panākts ievērojams progress, dzimums joprojām ir viens no galvenajiem faktoriem, uz kuru balstās nevienlīdzība, atstumtība un vardarbība visā pasaulē, un tas pamatīgi ietekmē bērnus;
9. uzsver, ka bērni ir neaizsargāti patērētāji, un tāpēc aicina dalībvalstis aizsargāt bērnus no agresīvas, maldinošas un uzmācīgas reklāmas un bērnu profilēšanas komerciālos nolūkos, kā arī nodrošināt, lai audiovizuālās komercpārraides, ko piedāvā attiecīgās valsts jurisdikcijā esošie mediju pakalpojumu sniedzēji un video koplietošanas platformu pakalpojuma sniedzēji, neveicinātu uzvedību, kura kaitīga bērna veselībai vai drošībai, un tas jo īpaši attiecas uz pārtiku un dzērieniem ar augstu sāls, cukura vai tauku saturu un pārtiku un dzērieniem, kas kā citādi neatbilst valsts vai starptautiskajām uztura pamatnostādņēm;
10. atzinīgi vērtē to, ka viena no jaunās Komisijas prioritātēm ir izskaust bērnu darbu; aicina jauno Komisiju neizrādīt ne mazāko iecietību pret bērnu darbu; prasa veikt pasākumus, ar ko tiek panākts, ka rūpniecības nozarēm ir obligāti jāizskauž bērnu darbs; prasa ES un tās dalībvalstīm nodrošināt, lai preces, kas ir aprītē to teritorijā, nebūtu ražotas, izmantojot piespiedu darbu vai bērnu darbu;

Iekšpolitikas nostādnes

Izbeigt jebkādu vardarbību pret bērniem

11. nosoda jebkādu vardarbību pret bērniem, tostarp fizisku, seksuālu un verbālu ļaunprātību, vardarbību tiešsaistē un bezsaistē, piespiedu laulības, bērnu darbu, prostitūciju, bērnu tirdzniecību, orgānu tirdzniecību, spīdzināšanu, citu nežēlīgu, necilvēcīgu vai pazemojošu izturēšanos vai sodīšanu, goda aizstāvības slepkavības, sieviešu dzimumorgānu kropļošanu, bērnu kareivju un bērnu kā vairogu izmantošanu, piespiedu trūkumu, atstāšanu novārtā un bez pilnvērtīga uztura, kā arī psiholoģisku vardarbību un jebkāda veida iebiedēšanu; uzskata, ka tradīcijas, kultūru, reliģiju vai ticību, politisko vai jebkādu citu viedokli nekad nedrīkstētu izmantot, lai attaisnotu vardarbību pret bērniem; atgādina, ka kopienu un pilsoniskās sabiedrības rīcībai var būt svarīga nozīme, lai izskaustu jebkāda veida vardarbību pret bērniem;
12. aicina dalībvalstis izstrādāt tiesību aktus, ar ko nosaka, ka miesas sodi bērniem ir aizliegti un ka šāda rīcība ir sodāma, vai arī — ja šādi akti jau ir spēkā, — nodrošināt to efektīvu izpildi;
13. mudina Komisiju un dalībvalstis sagatavot valsts stratēģiju un ieviest holistisku, ar daudzām ieinteresētajām personām īstenojamu pieeju, lai izskaustu seksuālu vardarbību

un ļaunprātīgu izturēšanos pret bērnu gan tiešsaistē, gan bezsaistē; uzsver, ka sadarbība ar nozari ir būtiska, un aicina IKT uzņēmumus un tiešsaistes platformas uzņemties savu daļu atbildības cīņā ar seksuālu vardarbību pret bērnu un bērna seksuālu izmantošanu tiešsaistē; uzsver, ka dalībvalstīm ir būtiski līdz ar vecākiem paredzētām kampaņām sākt valsts mērogā īstenot arī izpratnes veicināšanas kampaņas bērniem, kas viņiem draudzīgā veidā skaidrotu ar internetu saistītos riskus un apdraudējumu;

14. atzinīgi vērtē Padomes 2019. gada 8. oktobra secinājumus par cīņu ar seksuālo vardarbību pret bērniem un aicina gan pašreizējo, gan nākamās Padomes prezidentvalstis strādāt enerģiskāk, lai panāktu, ka dalībvalstis veic konkrētus pasākumus, ar ko nodrošina labāku palīdzību cietušajiem un izstrādā efektīvus preventīvos pasākumus, kā arī izmeklēšanas un kriminālvajāšanas darbības, lai garantētu, ka vainīgie tiek saukti pie atbildības;
15. aicina dalībvalstis pilnībā īstenot Direktīvu 2011/93/ES un Parlamenta rezolūciju par to, kā tiek īstenota Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/93/ES par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu¹; aicina tās dalībvalstis, kuras ir Eiropas Padomes Konvencijas par bērnu aizsardzību pret seksuālu izmantošanu un seksuālu vardarbību (Lansarotes konvencijas) puses, īstenot Lansarotes komitejas (Lansarotes konvencijas Pušu komitejas) ieteikumus;
16. atzīst, ka tiesībaizsardzības iestādes saskaras ar līdz šim vēl nebijušu ziņojumu skaita pieaugumu par bērnu pornogrāfiju tiešsaistē un ka tām ir ārkārtīgi grūti pārvaldīt savu darba slodzi, jo tās mērķtiecīgi cenšas strādāt pie attēliem, kuros redzami visjaunākie un visneaizsargātākie cietušie; uzsver, ka jo īpaši no nozares un no privātā sektora ir vajadzīgs lielāks ieguldījums pētniecībā un izstrādē, kā arī jaunās tehnoloģijās, kuru mērķis ir atklāt bērnu pornogrāfiju tiešsaistē un paātrināt attiecīgo materiālu izņemšanas un dzēšanas procedūras;
17. aicina dalībvalstis uzlabot sadarbību starp tiesībaizsardzības iestādēm un pilsoniskās sabiedrības organizācijām, tostarp ar uzticības tālruņa tīkliem, kas cīnās ar seksuālu vardarbību pret bērnu un bērnu seksuālu izmantošanu; aicina Komisiju atbalstīt organizācijas — piemēram, tādu kā *WePROTECT Global Alliance* —, kuras cīnās ar seksuālu vardarbību pret bērnu un bērnu seksuālu izmantošanu;
18. mudina Komisiju un dalībvalstis spert konkrētus soļus, lai izbeigtu seksuālu vardarbību pret bērniem, un tādēļ ieguldīt preventīvos pasākumos, izstrādāt konkrētas pret potenciālajiem pārkāpējiem vērstas programmas un sniegt efektīvāku atbalstu cietušajiem;
19. aicina Komisiju atjaunināt 2012. gadā izklāstīto stratēģiju „Bērniem labāks internets”²;

Ieguldīt bērnos

20. prasa, lai ES un tās dalībvalstis ieguldītu līdzekļus bērniem paredzētos sabiedriskajos pakalpojumos, tostarp bērnu aprūpē, izglītībā un veselības aprūpē, un jo īpaši pasākumos, kuru mērķis ir paplašināt valsts bērnuudārzu, silīšu un to sabiedrisko iestāžu tīklu, kuras piedāvā bērniem brīvā laika pavadīšanas pasākumus;

¹ OV C 369, 11.10.2018., 96. lpp.

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=COM:2012:0196:FIN>.

21. aicina dalībvalstis pieņemt tiesību aktus, ar ko tiek sargātas un stiprinātas maternitātes un paternitātes tiesības, lai tādējādi nodrošinātu bērniem veselīgu un stabilu vidi, sevišķi viņu dzīves pirmajos mēnešos; mudina ES un tās dalībvalstis panākt, lai pilnībā būtu īstenota Direktīva par darba un privātās dzīves līdzsvaru, jo labāka, taisnīgāka darba un privātās dzīves līdzsvarošana labvēlīgi ietekmēs bērnu labklājību; atgādina, ka bērniem ir tiesības būt kopā ar saviem vecākiem un ka viņiem ir vajadzīgs pietiekami daudz laika, ko pavadīt kopā, un pietiekami daudz ienākumu, lai dzīvotu droši un laimīgi;
22. aicina ES un tās dalībvalstis pastiprināt centienus izbeigt bērnu nabadzību, lai, pieņemot vēl vienu Padomes ieteikumu par ieguldīšanu bērnos, aktualizētu un uzlabotu savu politikas satvaru nolūkā palīdzēt dalībvalstīm to centienos nodrošināt, ka bērni aug iekļaujošās un plaukstošās sabiedrībās, kurās neviens netiek atstāts novārtā, un nosakot mērķus ES programmā 2030. gadam, ka bērnu nabadzības rādītāji jāsamazina uz pusi; atkārtoti norāda, ka ir jāuzlabo sadalītu datu vākšana, jo tas palīdzētu uzraudzīt un novērtēt progresu ceļā uz bērnu nabadzības un sociālās atstumtības izskaušanu;
23. aicina dalībvalstis atbalstīt Eiropas Bērnu garantijas izveidi, kurai tiktu piešķirti atbilstoši resursi un kuras mērķis būtu mudināt valstis veikt savas politikas reformas nolūkā veicināt to, ka bērniem ir vienlīdzīga piekļuve bezmaksas veselības aprūpei, bezmaksas izglītības, bezmaksas aprūpei, pienācīgam mājoklim un uzturam, lai tādējādi izskaustu bērnu nabadzību un sociālo atstumtību; atgādina, cik svarīgi ir ieviest bērnu tiesības un labklājību kā konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos noteiktos parametrus saistībā ar Eiropas pusgadu un saskaņā ar Eiropas sociālo tiesību pīlāru;
24. aicina ES un tās dalībvalstis ieguldīt līdzekļus bērnos un pusaudžos un dot viņiem darba tirgum nepieciešamās prasmes un zināšanas, lai viņi varētu gan izmantot savas tiesības uz izaugsmi, gan pilnībā piepildīt savu potenciālu kā pārmaiņu veicinātāji sabiedrībā;
25. mudina dalībvalstis veikt ieguldījumus profilakses pasākumos, lai risinātu problēmu ar bērnu garīgās veselības traucējumu pieaugumu¹ valstu sistēmās, kā arī nodrošināt skolu pienācīgu finansējumu, lai būtu iespēja sniegt konsultācijas un lai skolotāji būtu pienācīgi apmācīti;
26. aicina dalībvalstis un Komisiju bērnus uzskatīt par nepārprotamu prioritāti, plānojot un īstenojot reģionālās un kohēzijas politikas nostādnes, piemēram, Eiropas stratēģiju invaliditātes jomā, ES programmu attiecībā uz romu integrācijas valsts stratēģijām un ES līdztiesības un diskriminācijas novēršanas politiku;

Izglītība

27. aicina dalībvalstis garantēt ikvienam bērnam tiesības uz izglītību;
28. uzsver, cik svarīga ir holistiska pieeja izglītībai, kuras mērķis ir dot iespēju bērniem izmantot savu akadēmisko izglītību kā atspēriena punktu savai emocionālajai un sociālajai attīstībai un kas cenšas ietvert izglītībā arī psiholoģisko, sociālo un emocionālo izaugsmi; uzsver radošuma, mākslas un kultūras nozīmi izglītībā;
29. mudina dalībvalstis izveidot pasākumus, lai apkarotu un novērstu priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu un nodrošinātu dzimumu līdztiesību attiecībā uz piekļuvi kvalitatīvai

---

¹ PVO lēš, ka 2016. gadā 62 000 pusaudži mira paškaitējuma rezultātā, kas tagad ir trešais lielākais nāves cēlonis pusaudžiem vecumā no 18 līdz 19 gadiem.

izglītībai no agras bērniības līdz pusaudžu vecumam, tostarp bērniem ar invaliditāti, marginalizētiem bērniem un bērniem, kurus skārusi humanitāra vai cita veida ārkārtas situācija;

30. uzsver, ka digitālajā laikmetā izglītības un mācību vadošajiem principiem ir jābūt iekļautībai un inovācijām; uzskata, ka digitālajām tehnoloģijām nevajadzētu pastiprināt pašreizējo nevienlīdzību, bet gan tās būtu jāizmanto, lai novērstu digitālo plaisu starp skolēniem no dažādām sociāli ekonomiskajām vidēm un ES reģioniem; uzsver, ka uz iekļautību orientētā pieejā ir jāizmanto viss potenciāls, ko piedāvā jaunās digitālās tehnoloģijas, tostarp personalizēta izglītība un izglītības iestāžu partnerības, tādējādi tās var palīdzēt piekļūt kvalitatīvai izglītībai un mācībām cilvēkiem no nelabvēlīgā situācijā esošām grupām un tiem, kuriem ir mazāk iespēju, kā arī atbalstīt migrantu, bēgļu un pie minoritātēm piederosu personu integrāciju;
31. aicina dalībvalstis garantēt tiesības uz iekļaujošu izglītību un nodrošināt piekļuvi visaptverošai, vecumam atbilstošai informācijai par seksu un seksualitāti, kā arī piekļuvi seksuālās un reproduktīvās veselības aprūpes pakalpojumiem un izglītošanai skolās par attiecībām, īpaši ņemot vērā dažu valstu īstenotos pasākumus, kas aizliedz skolās runāt par seksuālo orientāciju un dzimumidentitāti;

Bērniem draudzīga tiesu sistēma/bērnu piekļuve tiesu iestādēm

32. mudina dalībvalstis ātri un efektīvi transponēt un pilnībā īstenot Direktīvu (ES) 2016/800 par procesuālajām garantijām bērniem, kuri ir aizdomās turētie vai apsūdzētie kriminālprocesā¹;
33. aicina dalībvalstis īstenot Eiropas Padomes pamatnostādnes par bērniem draudzīgu tiesu sistēmu²; uzsver, ka bērna interesēm vienmēr vajadzētu būt galvenajam apsvērumam visos lēmumos, kas attiecas uz bērniem, kas nokļuvuši saskarē ar tiesu sistēmu, un ka vienmēr jānodrošina bērna tiesības tikt uzklautam, kā to paredz Bērna tiesību konvencijas 12. pants; atgādina, ka ir jāievieš īpaši aizsardzības pasākumi attiecībā uz bērniem, kas nonāk saskarē ar tiesu sistēmu, tostarp ģimenes lietās, piemēram, laulības šķiršanas vai adopcijas lietās, kā arī administratīvos jautājumos;

Bērni migranti

34. atgādina, ka visos lēmumos, kas attiecas uz bērniem un migrāciju, primāri jāņem vērā bērna intereses;
35. mudina dalībvalstis pilnībā piemērot kopējo Eiropas patvēruma sistēmas paketi, lai ES uzlabotu visu migrācijas procesā esošo bērnu, īpaši nepavadītu bērnu, apstākļus; šajā sakarā mudina Komisiju un dalībvalstis pašreizējo satraucošo bērnu situāciju ES migrācijas karstajos punktos; aicina ES un dalībvalstis darīt vairāk, lai izbeigtu bērnu aizturēšanu saistībā ar migrāciju ES, lai tiktu ievērota Ņujorkas deklarācija par bēgļiem un migrantiem³, un izveidot kopienās balstītas alternatīvas aizturēšanai, kā arī piešķirt prioritāti integrācijai, izglītībai un psiholoģiskajam atbalstam;
36. uzsver, ka nepavadīts bērns pirmām kārtām ir bērns, kuram, iespējams, draud briesmas, un ka bērnu aizsardzībai, nevis migrācijas politikai ir jābūt galvenajam principam, kas

¹ OV L 132, 21.5.2016., 1. lpp.

² <https://rm.coe.int/16804b2cf3>

³ https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/71/1

dalībvalstīm un Eiropas Savienībai jāievēro, risinot šo problemātiku, lai tādējādi tiktu ievērots pamatprincips par bērna interesēm; aicina dalībvalstis īstenot Parlamenta 2013. gada 12. septembra rezolūciju par stāvokli saistībā ar nepavadītiem nepilngadīgiem Eiropas Savienībā¹ un aicina Komisiju atjaunot rīcības plānu par nepavadītiem nepilngadīgiem (2010.–2014. gadam);

37. aicina visas dalībvalstis atvieglot ģimenes atkalapvienošanas, lai, kā to paredz Bērna tiesību konvencijas 10. pants, tas notiktu pozitīvi, humāni un ātri;
38. pauž bažas par to, ka bērni joprojām dzimst bez valstspiederības, tostarp ES teritorijā, un joprojām nespēj izmantot pamattiesības, tostarp tiesības uz veselības aprūpi, izglītību un sociālo aizsardzību; atkārtoti aicina dalībvalstis saskaņā ar starptautiskajām tiesībām rast risinājumu bērnu bezvalstnieku problēmai kā ES, tā ārpus tās; aicina Komisiju veicināt vispārēju piekļuvi dzimšanas reģistrācijai un bērna tiesībām iegūt pilsonību, lai novērstu bezvalstniecības risku;

Neaizsargāti bērni

39. aicina dalībvalstis pret katru bērnu pirmkārt un galvenokārt izturēties kā pret bērnu neatkarīgi no viņu sociālās vai etniskās izcelsmes, dzimuma, seksuālās orientācijas, spējām vai migrācijas statusa;
40. uzsver, ka ir svarīgi, lai dalībvalstis izmantotu starpnozaru pieeju visu veidu diskriminācijas, kas skar bērnus, apkarošanai, ņemot vērā viņu neaizsargātību, jo īpaši bērnu ar invaliditāti, migrantu bērnu, migrantu bērnu, minoritāšu un reliģisko grupu bērnu, LGBTI bērnu, ārvalstu kaujinieku bērnu, apcietinātu bērnu, apcietināto vecāku bērnu, LGBTI vecāku bērnu, aprūpes iestādēs un bez personu bez dokumentiem esošo bērniem neaizsargātību, jo viņi ir nesamērīgi pakļauti vairākiemeslu diskriminācijai un tādēļ viņiem ir nepieciešama specializēta pieeja viņu īpašo vajadzību risināšanai; aicina dalībvalstis beidzot pieņemt horizontālo direktīvu par diskrimināciju;
41. pauž nožēlu par jebkādiem vardarbības veidiem, kas saistīti ar dzimumu, un mudina dalībvalstis īstenot konkrētus pasākumus, lai izbeigtu bērnu laulības, sieviešu dzimumorgānu kropļošanu un citu kaitējošu praksi, kas uzskatāmi par nopietniem cilvēktiesību pārkāpumiem pret bērniem; tādēļ aicina dalībvalstis ratificēt Stambulas konvenciju un veikt tālākus pasākumus saistībā ar Parlamenta 2017. gada 4. oktobra rezolūciju par bērnu laulību izbeigšanu, 2018. gada 4. jūlija rezolūciju „Virzība uz ES ārējo stratēģiju pret agrīnām un piespiedu laulībām — turpmākie pasākumi” un 2018. gada 7. februāra rezolūciju par nulles toleranci pret sieviešu dzimumorgānu kropļošanu²;
42. uzsver, ka īpaša uzmanība jāpievērš bērniem ar invaliditāti; stingri nosoda jebkāda veida vardarbību pret viņiem, tostarp vardarbību, ko izraisa slikta izturēšanās vai nepiemērota aprūpe; mudina dalībvalstis nodrošināt, ka bērniem ar invaliditāti ir pieejama kvalitatīva izglītība un apmācība, lai viņi varētu sasniegt visaugstāko iespējamo neatkarības un sociālās integrācijas pakāpi, kā arī nodrošināt piekļuvi aprūpei; tāpēc aicina dalībvalstis piemērot standartus, kas noteikti ANO Konvencijā par bērna tiesībām, ANO Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām un ANO

---

¹ OV C 93, 9.3.2016., 165. lpp.

² OV C 463, 21.12.2018., 26. lpp.

Vadlīnijās par bērnu alternatīvo aprūpi;

43. aicina dalībvalstis nodrošināt, lai tiktu novērsta nevajadzīga ģimeņu šķiršana un lai tiktu stiprināti ģimenē un kopienā balstīti pakalpojumi, kas pavērtu iespējas ikvienam bērnam augt nevis aprūpes iestādē, bet savā ģimenē un kopienā; aicina Komisiju izmantot ES līdzekļus, lai atbalstītu pāreju no institucionāliem uz kopienās balstītiem pakalpojumiem gan ES iekšienē, gan ārpus tās;
44. aicina dalībvalstis nodrošināt, ka pret bērniem cietumos izturas tā, lai tiktu ņemtas vērā viņu intereses; vēlreiz atgādina, ka bērniem ieslodzījuma vietā būtu jāsaņem aprūpe, aizsardzība un visa nepieciešamā individuālā palīdzība — sociālā palīdzība, izglītība, profesionālā apmācība, psiholoģiskā, medicīniskā un fiziskā palīdzība, kāda viņiem būtu vajadzīga, ņemot vērā vecumu, dzimumu un personību; mudina dalībvalstis nodrošināt, ka aizturētie bērni uztur regulāru un jēgpilnu saskarsmi ar saviem vecākiem, ģimeni un draugiem, izmantojot apmeklējumus un saraksti;
45. pauž bažas par to, ka Eiropā ir liels pazudušu bērnu skaits; mudina dalībvalstis palielināt pārrobežu sadarbību, informācijas apmaiņu un koordināciju starp tiesībaizsardzības un bērnu aizsardzības iestādēm, lai identificētu, atrastu un aizsargātu pazudušos bērnus, vienlaikus nodrošinot, ka vienmēr primāri tiek ņemtas vērā bērna intereses; aicina dalībvalstis nekavējoties īstenot pienākumu nodrošināt pienācīgu finansējumu, lai nodrošinātu to palīdzības līniju darbību nepārtrauktību un kvalitāti visā ES, kuras ir paredzētas pazudušu bērnu meklēšanai, kā noteikts 2018. gadā pieņemtajā Eiropas Elektronisko sakaru kodeksā;
46. atgādina, ka ir ļoti svarīgi nodrošināt, ka tiek ievērotas visu to meiteņu un zēnu tiesības, kuri ir cilvēku tirdzniecības upuri, neatkarīgi no viņu valstspiederības statusa; atkārtoti aicina dalībvalstis pilnībā īstenot ES direktīvu par cilvēku tirdzniecības novēršanu, īpašu uzmanību pievēršot preventīviem pasākumiem; uzsver, ka ir svarīgi dalībvalstīm pastiprināt rīcību, lai panāktu atbildību pret tiem, kas cietuši no cilvēku tirdzniecības un izskaustu šo nozieguma veidu, kā arī apkarotu joprojām pastāvošo cilvēku tirdzniecības organizatoru, izmantojot, to, kas gūst no tās peļņu un to izmanto, nesodāmību, tostarp nosakot kriminālatbildību par tādu pakalpojumu izmantošanu, kas iegūti no cilvēku tirdzniecības upuriem saistībā ar jebkādiem ekspluatācijas veidiem;

Bērna līdzdalība

47. aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt un īstenot Bukarestes Deklarāciju par bērnu līdzdalību¹; uzsver, ka bērnu līdzdalības kultūru var veidot visos līmeņos — ģimenē, kopienā, vietējā, reģionālajā, valsts un Eiropas līmenī — un ka tā sabiedrībai var sniegt gan īstermiņa, gan ilgtermiņa ieguvumus;
48. aicina dalībvalstis savos tiesību aktos stiprināt bērnu līdzdalības iespējas un mudina dalībvalstis un Komisiju izveidot efektīvus mehānismus, piemēram, bērnu padomes, bērnu līdzdalībai Eiropas, valsts, reģionālo un vietējo parlamenta asambleju darbā, jo īpaši saistībā ar galvenajām politikas jomām;
49. aicina Komisiju iesaistīt bērnus apspriežu procesā saistībā ar Konferenci par Eiropas nākotni;

---

¹ <https://chilrendeclaration.typeform.com/to/h8dSPt>

50. atgādina ES iestādēm un dalībvalstīm par to, cik nozīmīgas ir mobilizācijas darbības pret klimata pārmaiņām, ko vada bērni un jaunieši, kas būtiski ietekmē Eiropas politisko programmu un ir lielisks piemērs tam, kā bērni arvien vairāk iesaistās politikā un arvien vairāk spēj paust savu kā bažu pārņemtu pilsoņu gribu panākt pārmaiņas;

Ārpolitika

51. aicina valstis, kuras vēl nav ratificējušas ANO Konvenciju par bērna tiesībām un tās papildu protokolus, to steidzami izdarīt;
52. aicina dalībvalstis pastiprināt sadarbību un dialogu ar trešām valstīm, lai palielinātu informētību par bērnu tiesību ievērošanu un atbalstītu to visā pasaulē, panākot, ka neviens bērns nepaliek novārtā; mudina ES un dalībvalstis sadarboties ar partnervalstīm un atbalstīt tādu tiesību aktu, politikas nostādņu, budžeta un rīcības programmu pieņemšanu un īstenošanu, kas aptver visus bērnus un visu veidu diskriminācijas un vardarbības apzināšanu, tostarp diskrimināciju vecuma, dzimuma un invaliditātes dēļ, kuras dēļ atsevišķi bērni un bērnu grupas nevar izmantot savas tiesības, kā arī veikt vai veicināt pasākumus, lai novērstu šādus šķēršļus un nodrošinātu, ka pirmām kārtām tiek ņemtas vērā visu bērnu intereses;
53. aicina PV/AP visās ES ārējās darbībās par prioritāti noteikt bērna tiesības un bērnu aizsardzību, lai nodrošinātu bērnu tiesību un bērnu aizsardzības efektīvu integrēšanu cita starpā cilvēktiesību dialogos, starptautiskajos un tirdzniecības nolīgumos, pievienošanās procesos un Eiropas kaimiņattiecību politikā, kā arī visās ES ārējās attiecībās ar trešām valstīm, īpaši tām valstīm, kurās plosās konflikti; aicina PV/AP katru gadu ziņot Parlamentam par rezultātiem, kas gūti, īstenojot bērniem paredzētus ES ārējās darbības pasākumus;
54. aicina Komisiju pastiprināt savas darbības, lai integrētu bērnu tiesības un bērnu aizsardzību attīstības sadarbībā un humānajā palīdzībā, ar mērķi nodrošināt atbilstošu finansējumu un palielināt to bērnu aizsardzības līmeni, kurus skāris konflikts, ārkārtas situācija, dabas cilvēka izraisīta katastrofa, kas pārvietoti iekšzemē, kļuvuši par migrantiem vai bēgļiem, un nodrošināt, ka tiek ievērotas viņu pamattiesības;
55. aicina Komisiju un dalībvalstis pieņemt sistēmiskus risinājumus, lai izskaustu no paaudzes paaudzē pārmantotu nabadzību; uzsver, ka ir būtiski svarīgi, lai jaunā daudzgadu finanšu shēma (DFS) 2021.–2027. gadam atspoguļotu neatliekamo vajadzību risināt bērnu nabadzības problēmu gan pašā Eiropas Savienībā, gan trešās valstīs ar ārējo darbību starpniecību; uzsver, ka liela nozīme ir oficiālajai attīstības palīdzībai (OAP) kā galvenajam nabadzības apkarošanas instrumentam, un atgādina par attiecīgajām ES un tās dalībvalstu OAP saistībām, tostarp apņemšanos OAP atvēlēt 0,7 % no nacionālā kopienākuma (NKI);
56. aicina Komisiju un dalībvalstis finansēt un garantēt vienlīdzīgu piekļuvi pamatpakalpojumiem un izglītībai vietās, ko skārušas ārkārtas situācijas, piemēram, konflikts un dabas katastrofa; uzsver, ka piekļuve izglītībai var aizsargāt bērnus pret fizisku apdraudējumu, tostarp vardarbību, izmantošanu, ar konfliktu saistītu seksuālo vardarbību, iesaukšanu un izmantošanu bruņotos spēkos un bruņotos grupējumos, un ka izglītība sniedz ieguvumus veselām kopienām, veicina ekonomikas izaugsmi, mazina nabadzību un nevienlīdzību un palielina cilvēku spēju dzīvot veselīgu dzīvi, piedalīties sabiedrības dzīvē un atjaunot mieru un stabilitāti;

57. mudina Komisiju veikt turpmākus pasākumus saistībā ar Parlamenta 2017. gada 4. oktobra rezolūciju par bērnu laulību izbeigšanu; aicina ES un dalībvalstis piemērot vienotus juridiskos standartus attiecībā uz procedūru rīcībai bērnu laulību gadījumā, sadarboties ar trešām valstīm un nodrošināt apmācību un tehnisko palīdzību, lai palīdzētu pieņemt un īstenot tiesību aktus, ar kuriem aizliedz agrīnas un piespiedu laulības, tostarp tos, ar kuriem noteikts minimālais laulību vecums; prasa dalībvalstīm pieņemt pasākumus, ar kuriem mudinātu apmainīties ar labāko praksi attiecībā uz minimālo vecumu, no kura var stāties laulībā, un neatzīt nepilngadīgo migrantu, kas ierodas Eiropā, laulības, kā arī pieņemt pasākumus, lai novērstu bērnu izceļošanu uz ārvalstīm ar mērķi ārpus ES slēgt laulību; aicina Komisiju paredzēt Eiropas gadu cīņai pret bērnu, agrīnām un piespiedu laulībām;
58. aicina Komisiju un dalībvalstis savās tirdzniecības sarunās un nolīgumos nodrošināt saistošu cilvēktiesību un pienācīgu vides pārbaucību standartu iekļaušanu, lai izbeigtu bērnu darba izmantošanu;

Bērni un bruņoti konflikti

59. aicina PV/AP sistemātiski pievērst konfliktos iesaistīto pušu uzmanību smagiem pārkāpumiem pret bērniem, īpaši tiem, kas minēti ANO ģenerālsekrētāra gada ziņojumā par bērniem un bruņotiem konfliktiem; aicina PV/AP un Komisiju efektīvi un visaptveroši novērst bruņotu konfliktu īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa ietekmi uz bērniem, izmantojot to rīcībā esošos dažādos instrumentus, tostarp pieņemot jaunas un stingrākas ES pamatnostādnes par bērniem un bruņotiem konfliktiem;
  60. aicina Komisiju sniegt atbalstu un nodrošināt atbilstošu un ilgtermiņa finansējumu konfliktu skartu bērnu rehabilitācijas un reintegrācijas programmām un nodrošināt viņiem aizsargātu vidi, kurā būtiska nozīme ir psiholoģiskai aprūpei, psiholoģiskajam atbalstam un izglītībai, īpašu uzmanību pievēršot īpašajām meiteņu demobilizācijas un reintegrācijas sabiedrībā problēmām;
  61. pauž visdziļākās bažas par ārvalstu kaujinieku bērnu, kas atrodas Sīrijas ziemeļaustrumos, humanitāro stāvokli un mudina dalībvalstis repatriēt visus Eiropas bērnus, ņemot vērā viņu konkrētās ģimenes situācijas un bērna intereses kā galveno apsvērumu, un sniegt nepieciešamo atbalstu viņu rehabilitācijai un reintegrācijai; pauž nožēlu par to, ka līdz šim ES dalībvalstis šajā jautājumā nav darījušas neko, kā arī par to, ka trūkst koordinācijas ES līmenī;
  62. pauž ļoti lielu satraukumu par lielo bērnu skaitu, kas bruņotos konfliktos zaudē dzīvību vai tiek sakropļoti; atgādina, ka bērni joprojām tiek izmantoti kā ieroči, pašnāvnieki spridzinātāji, seksa vergi un cilvēkvairogi un tiek piespiesti aktīvi iesaistīties karadarbībā; stingri nosoda bērnu izmantošanu bruņotos konfliktos; norāda, ka konfliktos cietuši simtiem bērnu — bieži vien tīšos uzbrukumos civiliedzīvotājiem un civilajai infrastruktūrai; šā iemesla dēļ mudina dalībvalstis atturēties no ieroču un militārā aprīkojuma pārdošanas konfliktos iesaistītām pusēm;
-
- ○
63. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas

jautājumos, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.